

Gemeente Sittard-Geleen maakt ernst van stadsparkrenovatie

Sondeijker: "Zelfs Maastricht kan zich niet op zo'n park bogen"

Jules Sondeijker, zittend op de zogenaamde 'bruidsboom', een catalpa die als klimboom dienst doet. Sondeijker herinnert zich met enige schaamte dat hij ooit gesuggereerd heeft om deze boom op te ruimen toen hij net in dienst van de gemeente was. Daar kwam zoveel protest op, ook omdat de boom een bekende plek is om bruidsfoto's te nemen.

Maandagmorgen 1 maart in Sittard. Een vaag geluid van kettingzagen. Gisteren heeft een zware storm over de gemeente Sittard-Geleen geraasd. De totale schade in Limburg is meer dan 21 miljoen euro. Het gemeentelijk stadspark en rijksmonument, het eigenlijke doel van mijn bezoek aan Sittard, is gelukkig ongeschonden uit de storm gekomen.

Auteur: Hein van Iersel

Mijn gesprekspartner Jules Sondeijker komt een paar minuten later dan gepland aan bij het stadspark. Hij is zijn werkweek begonnen met het inzetten van een zestal zaagploegen. Alleen al in Sittard-Geleen zijn meer dan 70 bomen omgewaaid. Dat betekent minimaal een week werk om alle schade op te ruimen.

Gelukkig heeft Sondeijker inmiddels wel alle tijd om mij rond te leiden in zijn trots: het stadspark van Sittard en rijksmonument. Vooral dat laatste is bijzonder. In Nederland zijn drie parken aangemerkt als rijksmonument. Het Vondelpark is het meest bekend; daarnaast is er nog een park in Den Haag en tenslotte het Sittardse stadspark. Sondeijker wijst er mij fijntjes op dat zelfs Maastricht, de stad waarmee Sittard natuurlijk op een gezonde wedijvert, zoiets niet heeft.

Renovatie

De komende jaren zal dit uit 1920 daterende

park grondig op de schop genomen moeten worden. Mede omdat het om een rijksmonument gaat, kost dat extra veel voorbereiding en veel meer dan bij een vergelijkbaar park van dezelfde grootte. Iedere boom die door ouderdom of storm is omgewaaid moet op dezelfde plek worden teruggeplant en natuurlijk in dezelfde soort. Die nadruk op details geldt ook voor het bijzondere buitenmeubilair van het park. Opgangen van paadjes, banken en bruggetjes zijn opgebouwd uit metselsteen en uitbundig gedecoreerd in de bekende jaren twintig stijl. Alle decoraties moeten exact in stijl teruggebracht worden.

2011

Het park is in de jaren twintig ontworpen door de tuin- en landschapsarchitect Dirk Frederik Tersteeg (1876-1942) in de zogenaamde 'open landschapstijl.' Dit is een landschapstijl die zich kenmerkt door het openhouden van zichtlijnen.

Plaquette uit 2000

Groep platanen

In 1921 is gestart met de aanleg van het park. De eendenvijver is in 1925 gerealiseerd. Het park bestaat eigenlijk uit drie gedeelten. Het symmetrische deel in het verlengde van het Julianaplein is tevens het oudste gedeelte. Er is een middengedeelte dat oorspronkelijk uit heesterborders, gazons en boomgroepen bestond en ten slotte een open gedeelte met een roeivijver. Het park bevatte oorspronkelijk ook een zwembad. Hiervan rest alleen nog een deel van de façade.

Het middengedeelte van het park is in 1995 heringericht. In 2000 is het park als beschermd Rijksmonument aangewezen.

Moerasedik

Hoewel het grote werk pas in 2011 gaat plaatsvinden, is dit voorjaar wel een aantal zaken uitgevoerd, zoals het planten van een aantal bomen: een moerasedik *Quercus palustris*, en een varenbeuk *Fagus sylvatica* 'Asplenifolia'. Beide bomen zijn vervangingen. Vooral de eik is volgens Sondeijker een gigant geweest.

Beide bomen zijn gesneuveld door een forse verhoging van het grondwaterpeil in het park, met als gevolg een aantal dode bomen. De steiging van het grondwaterpeil komt volgens Sondeijker enerzijds doordat een aantal jaren geleden een Campina-vestiging veel grondwater aan het park onttrok. Deze vestiging is nu weg, waardoor het grondwaterpeil steeg. Anderzijds is recentelijk een grote parkeergarage gebouwd vlakbij het park. Deze parkeerkelder stremt de ondergrondse waterstromen die door het park heen lopen, zodat het grondwater slecht zijn weg kan vinden en zich ophoopt.

Vervangen

Het vinden van goede vervangers was volgens Sondeijker een behoorlijke klus. Sondeijker: "Toen we gingen rondbellen had iedereen een varenbeuk op zijn kwekerij staan, maar niet in de maat of kwaliteit die wij zochten. Dan was de boom weer te klein en dan weer was de kroon niet goed gevormd, omdat de boom onderdeel was van een opgekweekte groep. Uiteindelijk zijn we na 600 kilometer rondrijden bij Ebben uitgekomen. Het jaar 2010 gaan wij gebruiken om onze plannen goed op papier te zetten." In 2011 gaat de gemeente echt aan het werk en moet het park gerestaureerd worden.

Open landschapstijl kenmerkt zich door open zichtlijnen